

Ali res? Poroča se, da hoče vlada zakonito urediti, da se podpira družine pod orožje poklicanih rezervistov. Pač skrajni čas bi bil, da se to enkrat uredi.

Deželnozbornske volitve na Moravskem so se vršile pred kratkem v znamenju hudega boja. V čeških okrajih so bili voljeni 3 klerikalci in 2 socialisti, v nemških 2 naprednjaka in 1 socialist. Več ožjih volitev je treba.

Volitev v Budvaju na Čekem se je vršila v znamenju strastnega boja med Nemci in Čehi. Volilci so povzročili velike nemire, tako da je moralo večkrat vojaštvo nastopiti. Končno so zmagali v 3 razredu češki kandidati z 99 glasovi večine. Nemci so vložili priziv, kajti Čehi so hudo sleparili. V 2. razredu so zmagali nemški kandidati.

Kronika, Železniški minister je dovolil, da opravljavljajo žene čuvajeve po dnevi službo. — V hrvaškem saboru je prišlo ob otvoritvi do hudih spopadov. Socialisti so raz galerije listke metali, v katerih zahtevajo volilno pravico. — Srbija je izvažala doslej letno 140.000 prašičev. Odkar so ji avstrijske meje zaprte, obrnila se je do Francoske in napravila pogodbo, da preskrbi 160.000 prašičev. Srbski prašiči romajo v pariške železce. — Srbija je najela v Genfu posojilo za 95 milijonov frankov. — Pri občinskih volitvah v Gradcu so zmagali socialisti z 200 glasovi večine. Zanimivo je, da se tega prvaška „Domovina“ veseli. —

„Priatelj“ Italijan. Italijanska vojna uprava si je postavila veliko nalogo, katero bode seveda šele v par letih izgotovila, ker potrebuje zanjo do 400 milijonov denarja. Utrditi hočejo v prvi vrsti avstrijsko mejo. Nadalje bodo ustanovili 6 novih poljskih artiljerijskih polkov, 1 polk havič po 15 cm, 2 nova polka artiljerije za hribe; „alpini“ se bodo pomnožili za 10.000 mož itd. Naš sosed postaja precej neprijeten...

Srbske nakane. Srbija se ni udala avstrijski zahtevi, naj naroči svoje topove pri avstrijskih tovarnah. Naročila je na Francoskem 60 baterij topov za hitro streljanje in 25 baterij topov za hribe. To je veliko in sluti se, da je nakupila Srbija toliko topov za se in tudi za — Črnoгорo. Knez Nikita (pravijo mu tudi Niksistda) hoče imeti „moderno“ armado. Vsekakor postajajo balkanske razmere vedno nevarnejše — za Avstrijo.

Krvava Rusija. Nazadnjaška vlada mori in ubija naprej... Na stotine delavcev, kmetov in dijakov se je obesilo, postrelilo in v Sibirijo odgnalo. Na drugi strani se ponavljajo še vedno nemiri. Posebno pogostoma se vrše roparski napadi. Položaj v državi carja batjuške je nespremenjen...

Naročnike, ki so še na dolgu, opozarjamo tem potom na njih dolžnosti. Prosimo uljudno, naj blagovolijo vsakdo, ki je z naročnino zaoštal, vsaj do decembra dolg poravnati. Z novim letom prične izhajati tednik.

Upravništvo.

Dopisi.

Velika Nedelja, 1. nov. — Res je: potrebno je, da se uboga deca drugega deželnega jezika, nemščine, priuči; potrebno je to kakor srednji del voza. Kajti k zadnjemu delu voza vpreči je mogoče le tistemu mujsku, ki piše v „Domovini“, da hočejo „nemčurji“ v Veliki Nedelji šolo do nemškega poduka pripraviti. Mujskec ima ojstre kremplje in bi rad gostijo sam užival, drugi pa naj lačni pokrkajo! Povem ti danes za vselej, dopisun „Domovine“, da te primem s „Štajercem“ in ti skrtam tvoj narodno suknjico, da bo joj! Nismo „nemčurji“, nočemo svoje mladine ponemčiti, ako zahtevamo nemškega poduka. A ker se naša deca doslej ni priučila potrebne nemščine, zahtevamo to! Nočemo, da bi se naši deci tako slabo godilo kakor se je meni, ko sem služil pri vojaki in nisem razumel niti besedice. Takrat bi dal vso svojo vrednost, ko bi le eno besedico razumel... Ali se vam, narodnjaški gospodje, ne smilijo naši otroci, ko morajo v hudi zimi daleč v Ormuž v nemško šolo hoditi? Zakaj pa smo ubogi farani s krvavimi žulji v tako slabih letinjah tako visoko šolsko poslopje zidali?... Žalostno je pogledati teater, ki nosi napis „na-

rodna šola“. To je lepše, g. kaplan Ozvatič, da se igra burke v šoli? Kaj porečete učitelji k temu? Ali je šola za komedije?... Ti pa, dragi „Štajerc“, pravi prijatelj trpinov, razsvetlaj nas, da bode imela naša mladina boljše kakor smo imeli mi!

Sv. Lenart nad Vel. Ned. Pred leti je našel posestnik in logar A. Kavčič v šumi psička; navzoč je bil tudi V. Lovrenk. Pes se je zasmilil Kavčiču in ga je vzel seboj domu. Črez 3 tedne se je izvedelo, da je pes lastnina Sokove Treze v Zamošanih. Kavčič ji je to naznanil in zahteval za skrb malo povrnilo. Sokovica pa ni hotela od tega nič slišati in tožila Kavčiča, da je psa ukradel. Ormoška sodnija ga je tudi obsodila, ker ni hotela njegove priče zaslišati, na 8 dni zapora. No, Kavčič se je čutil nedolžnega in je šel k dr. Delpinu in res je zmagala pravica ter je bil Kavčič popolnoma oproščen. Govoriti sem slišal, da konja se boj od zadaj, vola od spredaj, hudo baburo pa spredaj in zadaj. Gosp. Delpina pa živi Bog!

Iz Oplotnice, 12. nov. — Znano je, da je hotel naš župnik Rezenšek zvonove cerkve pri sv. Miklavžu prodati; župljani tega niso dopustili, ker je bila cerkev v 17. stoletju zidana in ima tedaj zgodovinsko vrednost. Zdaj dela župnik ednake budalosti in hoče zvonove stare župnijske cerkve v Čadramu prodati. Kaj bodo rekli tisti, ki plačujejo cerkve? Sveda cerkev izgleda že prav žalostno in je grozno zanemarjena. Vse najdeš v njej, fižol in druge stvari; celo fajmoštrova krava je bila že v cerkvi (!) in se je tam obnašala po kravje. To je nečuvno! Krava v cerkvi, v kateri se še Najsvetejše nahaja! V cerkvi je bil tudi star svetnik, katerega si je pa zdaj fajmoštrova kuharica domu vzela; kuharica si pač lahko sme dovoliti. Toliko za danes. Kaj-ne, Rezenšek, moža ki je napisal te vrstice, bi ti pač najraje videl „pendere ex arbore“? Ali — resnica mora na dan! Eden za vse.

Op. ur. Kaj pravi cerkvena oblast k temu? Ali ni škandal, da se pušča krave v cerkev? Ali ni to oskrumba cerkve?

Lembah pri Mariboru. Dragi „Štajerc“! Ko so pokopali našega nekdanjega župnika g. Herga, ki je bil skozi 19 let tukaj, je imel stolni dekan iz Maribora pridigo. Omenil je tudi lepe besede o miru. Res je, rajni gospod je bil miren in se ni vtikal v politiko. Takšni duhovni so bele vrane. Ves drugačen pa je sedanji župnik. Že dlje časa ima med mašo pred oltarjem pridigo. Kakor znano, je bil tukaj nekaj časa vpojojen župnik g. Košar in je pozno mašo daroval. Ali naš fajmošter ga je pričel sovražit, najbrž zato, ker ni prišlo vse v njegovo malho; in g. Košar je moral od tod. Farani so tukaj raztrešeni po hribih; zjutraj morajo živino opravljati ali mleko v Maribor nositi ali doma paziti, da se nesreča ne pripeti; po zimi v hudem smegu morajo brez maše ostati. Lahko bi se temu odpomoglo, ako bi bil kak upokojen župnik tukaj. Tudi duhovni bodo dajali odgovor! Besede mičejo, izgledi pa vlečejo! Kaj pomaga človeku, ako si celi svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi? Celoški škof ima fabriko za sladkor in tudi drugi škofoje so nezmerno bogati. Ljudstvo, predrami in iz klerikalnega spanja! Zakaj se vbogemu samo malo poklenka, bogatinnu pa celo uro zvoni? Zaradi denarja! Bodi pobožen kot svetniki, pogreb dobiš le po denarju... Pobožen kmst.

Škedenj pri Trstu. V tukajšnji fabriki so taki klerikalci, ki pravijo: vsakega vzame vrag, ako čita „Štajerca“. Torej napreden list čitati, je greh. Ako pa kupiš kvartin ruma za 25 kr. in ga prodaš za goldinar, to pa ni greh. Kaj ne, gosp. prvi šmelcar? Prihodnjič več!

Tržaški naročniki.

Novice.

Res je tako! V svojem listu „Stimmen“ pravi knezoškof dr. M. Napotnik dobesedno: „Mi smo samoumevno proti temu, da se vleče politiko ali volitve na prižnico in v spovednico; opusti naj se tudi vsako osebno polemiko proti kandidatu ali agitacijo za kandidata; pridiga ali poduk v spovednici naj ne bode govor za volilno agitacijo.“ — Tako škofovo glasilo! Ali ste čuli, prvaški

duhovni? Papaž vam je prepovedal, da se vtikate v politiko, vaš poglavar knezoškof stori isto! In vendar moramo skoraj v vsaki številki grajati duhovne, ki zamenjavajo prižnico z gostilno, božji nauk z politiko. Res je, kar piše knezoškof! Ali izdalo ne bode, dokler ne pomeče knezoškof z železno metljo slabe služabnike iz božjega hrama.

„Fihpos“ laže! To pač ni nič novega. To vedó danes vsi pametni ljudje ob bregovih Šave in Drave. „Fihpos“ laže, — to se zastopi samo ob sebi. Ko bi ne lagal, bi se posušil kakor pljunek v vročem solncu. Svoje „backe“ hoče nafarbat, da toži naša uprava „mnogo naročnikov“, ki nočejo lista plačati. Seveda je to laž, kajti doslej tožimo le enega (!) klerikalca, ki je naš list 4 leta dobival, da se je kaj naučil in ki nas hoče zdaj za naročnino opehariti. Take tičke, dragi „Fihpos“ bodemo i zanaprej prijeli za ušesa. Da vzdržujejo ptujski trgovci naš list, je ravno tako podla laž. Povej nam imena, pobožni lažnik! Ali ti mečeš pesek v oči, ti lažeš vedoma in ker so te tisočkrat že pri laži zasacili, ti ljudje tudi ne bi verovali, ko bi govoril — resnico. Ali tega sploh ne znaš...

„Naš Dom“, straniščna priloga „Fihposa“, nam posveti v zadnji številki kar 7, reči sedem notic. Seveda se čutimo zelo veseli, ker nas tako časte in upoštevajo. Ali čudno se nam zdi to-le: v vsaki številki kriče prvaški listi čez nas, porabijo cele strani za boj proti naši stranki, kličejo Boga in hudiča na pomoč, da bi nas premagali; in v vsaki številki zopet pravijo, da nima „Štajerc“ naročnikov, da ga vzdržujejo le trgovci, da je brez moči. Zakaj se pa zaletavate v nas, ako nimamo moči? Pustite nas, kajti brez naročnikov bi morali itak umreti. „Naš Dom“ taji, da bi prvaški denarni zavodi izposojevali denar z 7% obresti. To trditev je sprožil slovenski prvak v ljubljanskem prvaškem listu in mi jo le ponavljamo. Sicer pa smo se prepričali, da je istinita. „Dom“ naj le našteje prvaške posojilnice in naj odkrito pove, da delajo z neznosno visokimi procenti... Nadalje joka straniščna priloga, da smo mi „surovi“. Bog se usmilil! Ako me sreča falot in mi pljune v obraz, naj se mi menda še odkrijem in zahvalim. V politiki se neha deklamacija lepih besed in mi smo navajeni govoriti tako, kakor govori ljudstvo! Pa amei! Sicer pa ve vsak otrok, da je klerikalizem največji pospeševalec surovosti; ravno šnops in neizobraženost rodita klerikalizem in kjer je največ šnopsarjev, tam je tudi največ klerikalcev in največ ubijalcev ter tatov. Tako stoji stvar! Na druge budalosti straniščne priloge ne odgovarjamo, kajti čitatelji „Doma“ so tako neumni, da se sploh rešiti ne dajo!

Zopet nov list! Kakor gobe po dežju rastejo listi iz zemlje. In vsi imajo namen „reševati“ štajersko ljudstvo. „Klepetulja“ v Celju, „Mladoslovenec“, „Nerodni list“, „Kranjski pankert“, „Fihpos“, „Dom“ itd. Zdaj ustanovijo še „Posavsko stražo.“ Res, srečno si, štajersko ljudstvo! Vsak dan te prvaki 99 krat rešijo, čeprav le na — papirju.

„Ljubezan.“ Predzadnja nedeljo so imeli duhovni lavantinske škofije shod v Celju. Ker so bile vse celjske ulice napolnjene s temi našimi črnimi prijatelji, prašala je neka gospa, kaj to pomeni. Katoliški duhovnik ji je to-le odgovoril: „Nemčurje bodemo v Savinjo pometali!“ To je prvaško-farška „Ljubezan“. Ali ni vreden ta zbessnili far, da bi pošteni možje njega za ušesa prijeli in v Savinjo vrgli??

Iz Spodnje-Štajerskega.

Iz Ptujkega okraja. Z najumazanějšími lažmi se pripravljajo prvaški nasprotniki, da bi osmešili resno delo naprednega zastopa. Vse zgradbe, ki so povzdignile okraj v 2 letih, tako, da se sme pokazati med drugimi okraji, vso delo zasmehujejo ljudje, ki so 20 let za pečo spali in lenobo pasili. Neumni napadi na cementne mostove, strupene kritike cestnih zgradb, vse to dokazuje omejenost prvakov, ki se sicer delajo, kakor da bi požrli modrost z največjo žlico. Zdaj so pričeli med kmeti agitirati, češ: lepo je že vse, ali plačati bode treba velikanske svote! To je navadna laž! Denarno gospodarstvo okrajnega zastopa je izbornol

V prihodnji številki popišemo delo zastopovo natančneje. Za danes le ponavljamo, da se prvaki nesramno lažejo! Sicer pa, gospodje, molčite o cementu, ker drugače povemo enkrat javno, kako velike svote so požrli gotovi prvaški lesni liferanti. . . . Potem bodo ljudje izvedeli, zakaj se tej gospodi grè!

Trgovji gremij v Ptuj je sklenil odpraviti amazan lov na kupce, kakor ga goje zlasti nekateri prvaški trgovci. Kdor bo delil kupce, se kaznuje z globo 20 K.

Pozor! Okrajni zastop ptujski plača za kubični meter na polju pobranega kamenja, ki se ga pripelje na Podložko cesto, 5 kron. Ako ga pripelje na katerokoli okrajno cesto, dobiš 2 kroni za kubični meter. Poleg tega imaš lep dobiček s tem, da očistiš svoje njive in polja in jih s tem zboljšuješ.

Konkurz F. Kaisera v Ptuj. Ene največjih vinskih tvrdk na Sp. Štajerskem je padla. Firma F. Kaiser v Ptuj stoji v konkurzu. Dolgovi presegajo čez 1 milijon in 300.000 kron. Veliko škodo trpe ljudje, posamezni meščani, ter hrvaški in slovenski denarni zavodi. Nemška šparkasa v Ptuj je na prvem mestu in ne izgubi niti vinarja. F. Kaiser je pobegnil. Njegovo soprogo in njegovega knjigovodjo Wavrovski pa so zaprli. Izkazalo se je namreč, da se je tudi sleparilo s ponarejenimi menjicami (Wechsel). Prvaški listi se smejejo nemškemu trgovcem, ki izgube par tisočakov. Ali v zadnjem hipu je bila „Posojilnica“ še tako neumna, da je posodila večjo svoto, katere ne dobi nazaj. Kaiserjev konkurz je napravil velikansko vznemirjenost po vsej državi.

L. 1884 je prevzel Kaiser od svojega očeta podjetje; imel je takrat pol milijona kron premoženja. Povečal je takoj posestvo in izdal velikanske svote za nove nasadbe. Ali imel je tudi vsled toče in trtnih boleznih veliko nesreče. Lani mu je toča napravila za 50.000 K škode. Tako je prišel vedno v hujše zadrege. Konečno je prišel v zvezo z judovsko firmo Seifritz v Budimpešti; ta firma ima kapitala 300.000 K, od katerih je posodila Kaiserju 286.000 K. Tako je bila Kaiserjeva usoda dokončana. Za upnike ni nobenega denarja. Le ptujska nemška šparkasa ima svoje zahteve krite. Zahtevati ima 320.000 K (na prvem stavku); šparkasi pripada zdaj hiša v Ptuj (70.000), skladišče (60.000), Dobrava pri Ptuj (100.000), vinogradi (100.000), Grajena pri Ptuj (60.000), nadalje zavarovalne police (50.000) itd. Ravno takone zgubinemški „Vorschussverein“ v Ptuj niti vinarja. Večjo svoto izgube slov. „Posojilnica“ v Ptuj, nadalje ljudska in kmetska posojilnica v Ljubljani, neki vinotržec v Dalmaciji (40.000), judje v Budimpešti (100.000) itd. Kdor nima jamstva, ne dobi nič! To so poglaviti podatki. Mi obžalujemo konkurz in škodo, ki jo trpe posamezniki, ali grajati se mora, da izrabljajo prvaki i take stvari v politiki.

Razpisna razprodaja zarubljenih predmetov (izven konkurza) firme F. Kaiser je za nedoločen čas preložena.

Katrinski sej v Ptuj, to je sejem s konji, govedo in lesom ter obenem letni sejem, ki bi se imel vršiti 25. novembra (nedelja), se vrši letos na ponedeljek, dne 26. novembra 1906, na kar opazarjamo vse prizadete.

Nemška šola v Hrastniku. Shod naprednjakov je zmešal klepetulji „Domovini“ popolnoma itak vodene mozgane. Prinesla je poročilo; da bi lepše izgledalo, je bilo podpisano z „zaveden delavec.“ Potem pa je morala „Domovina“ popravek našega urednika prinesiti in ob tej priložnosti pravi sama, da je poročilo po nemških listih skrpucala. Klepetuljin „zaveden delavec“ je torej notar Baš ali pa Furlani ali pa kakšna druga ničla, ki kopiči s svojimi bedarijami „štrumffabrikantu“ Hribarju denar. Ali tetka „Domovina“ naj se potolaži. Ustanovitev nemške šole ni odvisna od Hribarjevih „štrumfov“ ali Roševih pobov ali zgubljenih „štrummanov“, temveč od moči, ki bodo svojo dolžnost storili. To je tako gotovo kot amen v očenau!

Roševi pajdaši se zbirajo in izrabljajo prvaške novine, da bi pokazali tega moža v vsej „nedolžnosti“. Izlasti stara klepetulja „Domovina“ v Celju „ogovili in je postala pravi „lajbžurnal“ hrastniškega zaščitnika zločincev in pi-

jancev. Pravijo, da Nemci gospodarsko bojkotirajo Roša. Stvar je namreč ta-le: Roš je postal bogat edino s kšefom, katerega je delal pri rudniku in fabriki. Prilizoval se je rudniku in rudarjem in to hinavsko vlogo so ljudje zdaj izpoznali; kakor je dobil od delavcev brco, tako jo dobi od fabrikantov. Ne razumemo, kakšen „bojkot“ je to. Roš se je sam „bojkotiral“ od vseh odkritih ljudi, ker se ne upa niti besedice črhniti, ako ravno smo mu očitali razna nečestna in nezakonita dejanja. Naj torej tisti listi, ki so se vdinjali Roševim pobom, pisarijo karkoli jim ja drago. Rošu ne preostaja nič drugega nego tožba ali pa odstop. Sicer pa se listi tudi ne potrudijo, da bi le z eno besedo opravičili postopanje svojega sultana. Ali morda tudi Rošova žena ne pusti tožiti, kakor ni pustila tožiti Uršičeva Hermina? Župan — ki prodaja šnops brez opravičbe, ki laže uradno, ki podpira notorične lumpe, — lep vzgled!

Nemška šola v Guberju pri Celju je sklenjena! Vesela je novica za napredno ljudstvo, tužna za prvaške poneumnevalce naroda. Občinski svet celjski je sklenil, da se ustanovi v Guberju zavod, ki bo obsegal 5 razredov za dečke in deklice ter otroški vrtec. Glavno za slugo za to veliko delo ima nemško šolsko društvo, ki je darovalo v ta namen 100.000 kron. Celjske šole ne bodo več prenapolnjene z okoliškimi otroci in Guberje bo napredovalo na vsakem polju. Čast vrlim možem, ki se niso zbalii ne prvaških kletev ne denarnih žrtev! Zivio nova šola!

Delavski zatiralec. Inšpektor južne železnice pl. Schmuck, znan pa svoji brezobzirnosti, s katero je zatiral delavce, jih preganjal in po krivem tožaril, — je prestavljen iz Ptuj v Gradec. Pač nikdo ne bo delal za njim. Tudi mi se ločimo od tega človeka veselo in zadovoljno. Adijo!

Zopet napredna zmaga! V Peklju pri Poličanah so bile 8. t. občinske volitve. Zmagali so na celi črti združeni Nemci in naprednjaki. Nitil enega klerikalca ni v odboru, ako ravno je župnik strasten pristaša prvaških nazorov. Voljeni so: 1. razred gg. Jos. Baumann, F. Novosot, K. Zimmer, A. Kandolin; 2. razred gg. K. Sima, A. Schwelz, G. Drogenik, F. Schutz; 3. razred gg. K. Machoritsch, H. Vouk, M. Damsche in F. Smeh. Čast nevstrašenim volilcem!

Birma brez škofa. Znani pisar in rezervni oficir (?) Z. v Slov. Bistrici ima srečo, da je večkrat brez škofa birman. To ni čudno, kajti ta fantalek spada med najdivjeje hujskače prvaške armade.

Kaplan Roškar od sv. Barbare v Halozah se že par nedelj od nežnega spola poslavlja, ker gre za župnika k sv. Florijanu in bode tam streljal lisice in srne. Lizika se je že v nedeljo po večernicah jokala za kaplanom. Drugi kmetje pa rečejo:

Mrzli veter naj te nese
Brzo, hitro tja pod Boč,
Da se rosa ne utrese
In ne bil na de jeze — »proč...«

Na dan sv. Martina je kaplan Roškar prav goreče pridigoval, kako je sveti Martin plašč razrezal, in ki je bil sin paganskih starišev, ki pa ni vere zatajil. Sredi pridige se kaplan zadere: Tisti pa, ki svojro zatajaj, je pes in še več kot pes. Kaplan je tudi o volitvah pridigoval tako-le: „Govori se med ljudstvom, da kmet naj kmata voli za poslanca, ne pa duhovna. To je prav, ali — kmet nima toliko znanja kot duhoven; to pravijo sami osli! Kako bode kmet poslanec, ko niti katekizma ne zna! Zato volijo osli osla!“ — Tako lepo je pozdravljaj Roškar kmete. Ljudje so se potem na cerkvenem prostoru pogovarjali o kaplanovi pridigi in njegovih prilikah. Ob tej priložnosti smo čuli ta-le pogovor: Joza pravi: Videl sem enega gospoda, da je šel v svojo klet in vzel seboj štiri ženske; jedli so klobase in pili vinca, da so postali precej natakneni do 11. ure zvečer. Ker primerja kaplan kmete tako rad s psom ali oslom, kaj pa je bila družba v kleti, Blaž? — Blaž: Štiri — saj veš koga in eden — saj tudi veš kaj...
»Štajerčev« delo. Občinski odbor v sv. Emi (sodni okraj Šmarje) je sklenil prositi za nemško šolo. Prvaški listi se pridružajo,

da je groza. Ali ne pomaga nič! Ljudstvo odpira oči in občina za občino prihaja k napredni misli. Živeli napredni občinarji!

Rabuza zopet plava! Tisti kaplan Rabuza, ki je svoj čas po trboveljskih shodih šale zbiral, ki je potem pozabil na gotove zapovedi ter jo moral čez noč iz Trbovelj odkuriti, ker bi mu knapi drugače posvetili s šihitnimi svetilkami, — tisti kaplan Jakec Rabuza, ki je potem v Skalah nadaljeval svoje šale, ki je škalske može po farških listih blatil, ki je lagal, ki je čez potoke skakal, kadar so se deklice kopale, ki je moral potem zopet čez noč iz Škal popihati, — tisti kaplan Jaka Rabuza je prestavljen v Št. Jakob v Slov. Goricih. Št. Jakobski može, pazite noč in dan, pazite povsodi in branite se odločno, kadar bode ta Jakec hotel kašo pihati. . . . Pozor torej!

Iz Sv. V. da pri Ptuj. Pred kratkem prišel je v gostilno Krainz železniški uradnik Haladea iz Ptuj. Prišel se je vedeti skandalozno in psovati Nemce v — nemškem jeziku. Pomagal mu je pri tem učitelj Kleinssek. Učitelju svetujemo, naj ostane raje doma, ker je itak bolehen. Uradniku Haladei pa povemo to-le: ko bi ti nemški ne znal, bil bi tudi figo vreden in rabiti bi te ne mogli! Le miroljubiv gostov se je zahvaliti, da ni dobil predrzen hujskač brce! Vprašamo železničarstvo, ali nastavlja uradnike zato, da hujskajo po gostilnah??

Zopet ovadustvo! Posestnik mlina v Ptujski Gori, gosp. Jos. Wogrinetz je imel nesrečo, da mu je mlin pogorel. Neki brezvestnež je napravil ovadbo, da je nagovoril Wogrinetz svojega pomočnika, naj zažge. Pri sodnji se je izkazalo, da je ta ovadba navadna izmišljotina podle duše ter da je posestnik popolnoma nedolžen. Take ovaduhe rodi vzgoja prvaških listov. Fej!...

Požar v Šoštanju. Te dni se je pripetila v prijaznem trgu Šoštanju velika nesreča. Le odločnemu nastopu požarne brambe se je zahvaliti, da je bila celemu trgu preteča nevarnost premagana. Zjutraj ob 1/4. uri se je opazilo ogenj. Gorela je velika tovarna za usnjo g. Woschnagga. Z neverjetno naglico se je razširil ogenj. Nevarnost je bila, da zagrabijo plamena tudi sosedna poslopja, ki so bila napolnjena z oljem, usnjem, 100 centov smrečje skorje itd. Predstavljati si moramo, da leži tovarna v sredini trga. Prebivalci bližnjih hiš so že spravljali svoje stvari iz stanovanj. Le Požarna bramba ni izgubila poguma. Srčno in z jekleno vstrajnostjo so delali domači šoštanjski brambovci pod vodstvom g. Werbignga. Brez ozira na svoje življenje so izvrševali močje svojo nalogo. V največji nevarnosti skozi 3 ure, jim je stala ob strani družirska požarna bramba pod vodstvom g. Novaka, ki zasluži isto hvalo kot domača. Železniški mojster g. Carl je poslal svoje delavce na pomoč, za kar mu gre hvala in čast. Ko je bil ogenj lokaliziran, došlo so tudi požarne brambe iz Velenja pod vodstvom g. Priboschitzja, fabriška bramba iz Polzele pod vodstvom g. Edelhoferja, celjska bramba itd. Tudi orožništvo, ki je stalo 27 ur nepretrgano v službi, je pohvaliti. Tako se je posrečilo, odvrniti pretečo nevarnost in obvariti trg pred grozovito nesrečo. Čast vrlim možem, ki so žrtvovali vse moči v to svrhu. Razvaline tovarne nudijo prav žalosten pogled.

Zgorelo je okoli 6000 izgotovljenih kož, 2 parna stroja s kotli, ena dinamomašina za razsvetljavo, 1 turbina in cela vrsta pomožnih mašin. Škode je za 650.000 kron.

Novo progo v Slov. Bistrici prično zidati v spomladi. Proga bode vodila med mestom in postajo v Slov. Bistrici. Vlak bode vozil bencinov motor. Glavna zasluga v tej stvari gre županu in poslanca g. Štogerju.

Iz Šterijanec pri Mariboru. Posestnik Janžekovič, ki je po naključju ustrelil svojega pastirja, je bil obsojen v Mariboru na 5 dni zapora. Sodišče je upoštevalo, da je bila vse to nesreča, kateri se ni dalo izogniti.

Vavpotič je čuden tič! Iz Podsrede smo izvedeli: Pred kratkem je prišla revna kočarska ženska s svojim novorojencem v vpeljavanje. Župnik Vavpotič je kakor eksekutor zaostali davek, zahteval krono za ta posel. Žena ni imela krone in mu je ponudila le 70 vin. Ali ta ljubeznivi fajmošter ni hotel par kapljic blagoslo-

vljene vode na porodnico vreči! Komu je ta Vavpotič podoben? Niti judovskim duhovnom ne, kajti oni so za vpeljavanje porodnic le pet seklov ali dva goloba zahtevali. No, častiti kaplan v Podredu je imel več usmiljenja in je naredil porodnici brezplačno, za kar je prosila. To pa je župnik kaplanu tako zameril, da mu je odpovedal hrano. Izveličar je pet tisoč mož s kruhom nasitil, njegov „namestnik“ Vavpotič pa odpove svojemu sobratu hrano. Sramotno! Vavpotič ima res dva želodca, kar je sam izdal. Pripeljal je neko soboto voz pred stanovanje kaplanovo in vzel vso berjono, katero so dobri farani g. kaplanu podarili. To ravnanje je slično onemu surovih nekdanjih graščakov, ki so od kmetov tlačanov desetino pobirali. Zato ni čuda, da prepevajo farani: „Sel sem v Malovina, obiskat Vavpotiča, požrl je kozo in kozliča. . . Pred par tedni se je poročil sedanjí rajhenburški orglar. Ko so prišli v cerkev, je dal Vavpotič vrata zakleniti. Kako neki, da višja cerkvena oblast vsega tega ne izve? Kakor se čuje, ne obračajo Vavpotiča ni Podreščani ni Gorjančani. Vsi si žele, da bi jo s svojo „družino“ odkuril — daleč, daleč proč. . .

V Ragoznici je umrl 12. t. m. 44 letni posestnik in zidarski polir Aloiz Schaffer. Bil je obče spoštovan mož, ki ni imel pač nobenega sovražnika. Za napredno misel se je vedno zavzemal in naglašal pomen nemške šole. Pokojnik zapušča vdovo in 4 otrok. Lahka mu zemljica!

Umrla je 5. nov. Ana Zlotšek, veleposestnica p. d. Lončarica na Bobovem pri Ponikvi v 72. letu starosti, sprevidena s sv. sakramenti. Ranjka je bila izobražena gospodinja, kakor jih je dandanes žalibog malo. Revnim je bila prava mati in hudo jo bodo pogrešali. Da bi ji svetila večna luč!

Mrtvega so našli pri sv. Marku pri Ptaju 77 letnega J. Strelca; molil je v kapelici in je padla nanj soha svetnika ter ga ubila.

Tatvina. Dainarja Wallnerja pri sv. Lovrencu pri Mariboru je bila ukradena hranilna knjižica z 2600 K. Tatu še nimajo!

Nesrečna družina. V Konjicah se je obesil 18 letni sin posestnice Geisler. Oče fanta je umrl v norišnici, troji brati pa so se že preje sami umorili.

Utonili so trije flosarji. Nekaj pod Zavrčom je zadel flos ob drog in se potopil z možmi.

Na Rečici ob Savinji je pogorelo Tesovnikovo gospodarsko poslopje (škodje 4000 K). To je že 14. požar v kratkem času. Sluti se, da je povzročila požar hudobna roka.

Poneveril je uslužbenec delavske bolnišnice in podporne blagajne v Celju Karel Kos večjo svoto in bil obsojen na mesec dni ječe.

Na Pečevniku je padel velik kos premoga na rudarja Wischnerja ter ga težko ranil.

Z roko v mlatilni stroj je prišel hlapec Dubrovnik iz Kokarjev; roko mu je popolnoma zmečkalo.

Požari. 15. t. je pričelo goreti v tovarni za usnje g. Piricha na Bregu pri Ptaju. Ker je pihal hud veter, se je ogenj takoj razširil in vpepelil del fabrike, neki magacin ter gospodarsko poslopje gospe Rulz. Hiši g. Rulz in g. Goriupa sta bili v veliki nevarnosti. Le ptujski požarni brambji, ki je prihitela takoj na pozorišče, se je zahvaliti, da se ni pripetila še večja nesreča. Požarniki so se držali izvrstno pod vodetvom g. Stendteja. Prihiteli so tudi pionirji ter pridno pomagali. V 3 urah je bil ogenj zaduščen. — 11. t. je pričelo goreti gospodarsko poslopje g. Roiko v Zg. Pobrešu pri Mariboru. Pogoreli ste dve poslopji popolnoma, vkljub temu, da so delale požarne brambe iz Pobreša, Maribora in drugih krajev jako pridno. Živino so rešili.

Iz Koroškega.

Naročniki na Koroškem! Z novim letom prične „Stajerc“ tedensko izhajati. Med drugim nas je k temu tudi napotila potreba, da se pečamo obširneje s koroškimi razmerami. Na Koroškem je veliko gujilega in slabega, kar je treba izboljšati in izrezati. Narod je pod vlado prvaškega klerikalizma zanemarjen in ne čuti več, da ga njegovi „prijetelji“ izsesavajo in zatirajo! Zato hočemo s čilimi močmi nastopiti in si pridobiti i na Koroškem armado pristašev, s katerimi premagamo nasprotnika. V tam namen pa je treba, da tudi naši somišljeniki store svojo dolžnost. Vsakdo nabiraj naročnike! Vsakdo stori svojo dolžnost! Ako pridobi vsak naročnik do novega leta le še enega novega odjemalca, bode število podvojeno. Torej na delo!

„Mirov“ švindler je postal že presneto krotek; le malo še jeclja in vidi se mu, da prosi nemo usmiljenja. . . Vkljub temu mu moramo podeliti še par brc. „Mir“ je bil dolgo list, katerega sploh nikdo ni v roko vzel, list brez naročnikov in urednikov, časnikarski berač, ki je živel le od kostij, katere so metali bogati fajmoštri pod mizo. Potem je pa prišel prvaški dr. Brejc v Celovec. Mož je klerikalec, kajti na Slovenskem se obrestuje najbolj klerikalno „prepričanje“. Pobožen je dr. Brejc tudi, čeprav se niti pred Najsvetejšim ne odkrije. V Ljubljani je že dovolj klerikalnih „voditeljev“, zato ni šlo Brejčevu žite v klasje. Vsed tega jo je popihal v „tužni Korotan“, da bi „reševal“ z debelimi dietami koroške Slovence. V tem hipu je postal švindlerski „Mir“ še ošabnejši. Naročil si je za „uradnika“ in „agitatorja“ nekega človeka, ki je bil preje železniški uradnik, ki pa je svojo službo tako dobro razumel, da jo je moral odkuriti. Ta človek ni tožil, ko so mu naprednjaki v obraz vrgli, da je švindler! In zdaj se repenči „Mir“ in vpije kakor da je velik. . . Ali v slabih letih je napravil toliko „pufa“, da je groza. Vzel je posojila povsod; makari če bi prišel jud ali hudič, — „Mir“ bi vzel denar. In zdaj se „Mirov“ švindler jezi, ker mu to očitamo ter blebeto o „podporah“, katere dobiva baje naš list. Smešno! „Stajerc“ ne dolguje nikomur niti vinarja. In „Mir“? Švindler naj se postavi na glavo, ali res je, da je „Mir“ najbolj „spufan“ časniki berač na Slovenskem. In zato naj „Mir“ le bojkotira naprednjake. To ima isti pomen, kot da bi Caluksefi Evropi vojsko napovedali. . . Kar se pa tiče klerikalnih urednikov, vzdržujemo svojo trditve, da so to ljudje, katere so že metali iz zagrebških bordelov, kateri žive z dvema ženskama, kateri so poizkusili že blagor kazenskih zakonov. Torej, gospod švindler na Koroškem naj drži svoj jeziček, kajti — naša dolžnost je, da čistimo zrak na Slovenskem. . .

Zopet odgovor „Miru“. Tistemu „šmifinku“, ki me zasmehuje v „Miru“ radi pregledovanja bika pri Tomažu v Ždulah, treba je povedati, da mi je prav žal, da takrat niso tudi dopisuna prignali; morda bi bil „premiran“. Z veseljem bi ga jaz smodil na primernem kraju in živino-zdravnik bi mu lahko zapisal kapljice za okrepčenje možgan. Najbrže pa je bil ta revež preveč „wild“, ko je mene zagledal, tako da si ga niso upali prignati. . . Glinje, 10. novembra 1906. J. Krassnigg.

Ustrelil se je v Celovcu korporal 17. pešpolka J. Schmuck.

Preprečena železniška nesreča. Med postajama Glinje in Lannsdorf bi se 18. t. kmalu pripetila nesreča, ki bi zamogla biti grozovita. Trčil bi kmalu tovorni v osebni vlak. K sreči sta strojnika uvidela nevarnost in še pravočasno ustavila vlaka, ki sta se ustavila v razdalju 10 metrov. S tem je bila nesreča preprečena.

Pogorela je cerkev na Zihpoljah. Požar je nastal v gospodarskem poslopju tik cerkve in je zagrabil s škodljivimi krito cerkveno streho. Kmalu sta se stolpa podrla. Cerkev sama je ostala. Trije zvonovi so uničeni.

Iz tira skočil je stroj na postaji Scheifling Večje nesreče ni bilo.

Po svetu.

Morilec lastne matere. V Weizu je umoril 16 letni sin posestnice Raaschuster svojo lastno mati ter jo grozno razmesaril. Oropal je ženo za 123 kron.

Srbski prestolonaslednik, sin Peterčka po milosti revolverjevi, je znorel. Dalje časa že dela grozne stvari, pretepa svoja služabnike in je nevaren za vso okolico. Pred kratkim je pijančeval z raznimi punicami in si „posadil ob tej priliki očetovo krono na glavo, dokler mu je ni neka punica doli zbila. Zdaj zopet je hotel nekega vojaka ustreliti, ker le-ta ni hotel odgrizniti neki miši glavo. Fantu je šla ošabnost v glavo in bode moral vladati — v norišnici.

Kuga v Trstu. Mornar Dubovici parnika „Kalipos“ je obol el in umrl na pljučni kugi. Preskrbelo se je vse varstvene odredbe, da se ta grozna bolezen ne razširi.

Iz ljubosumja. V Eneku (Slavonija) sta se ustrelila major Pflieger in njegova soproga. Pflieger je nadlegoval svojo ženo vedno z ljubosumjem. Zadnjič ji je celo pretil. Žena pa je zavpila: „Tu me imaš, ustrelil!“ in ko tega ni storil, dejala je: „Ako si ti strahopetnež, se ustrelim sama!“ Vzela je revolver in se ustrelila pred očmi svojega moža sredi v srce. Nato je vzel tudi Pflieger revolver ter se ustrelil. Kakor znano, je bil Pflieger svoj čas v Ptaju garniziran; njegova žena je bila hči pokojnega dr. Čučeka in sestra dr. Jurtelove soproge.

Ljubi „Stajerc!“ Pruski kralj Friderik Veliki je jezdil nekega dne v spremstvu znanega hofrata Kvinta na sprehod. Srečal ju je duhoven, ki je sedel na prav lepem konju. „Poglej, Kvint, kako ošabno sedi pop na lepem vranecu!“ pravi kralj, „pojdi in ponižaj ga!“ Kvint reče duhovnu: „Kako, gospod, Vi jezdit lepega konja, naš Izveličar pa je sedel na oslu.“ Duhoven pa se odreže: „Prav rad bi tudi jaz to storil; ali odkar je naš kralj vse osle za hofrate povzdignil, ne dobis te živali za dober denar.“

Brzjav.

Dunaj. Zbraze device vseh štajerskih „Marrijeh družtev“ so sklenile, imenovati hofrata Ploja svojim častnim članom in mu izročiti kot varuha deviške nedolžnosti častno diplomu; izročile mu bodo to diplomu 13 letne devičice v belih oblekah in z lilijo v rokah. . .

Ptuj. Danes, četrtek 22. t. m. je prišla gospa Kaiser iz preizkovalnega zapora. Sorodniki so položili večjo svoto kavicje. O Kaiserju samemu so novice, da bi ga prijel v Novem Yorku, povsem neosnovane in nepotrjene. Imel je potovalni pas za Ameriko in Afriko.

Ptuj. 20. nov. Danes je bil obsojen pri tukajšnji sodnji oni klerikalni kričar Schmidberger iz Velike Nedelje, ki je ob priliki slavlja požarne brambe napravil škandal in povzročil podlo gonjo proti oskrbniku g. Flucherju. Kričar je žalil takrat ptujske požarnike; na tožbo g. Stendteja je bil obsojen na 100 kron globe v prid ubožnemu skladu v Veliki Nedelji.

Maribor. Pri današnjih volitvah v občinski zastop so zmagali nemški svobodomiselnici. Izvoljeni so bili z večino 816 do 841 glasov. Socialisti so dobili od 666 do 725 glasov. Klerikalci in prvaki pa so dobili borih 89 do 96 glasov. Bój je bil jako ljut.

Konjice. 20. nov. Marija Plajh, precej lahko-miselna dekla, je bile valed svojega življenja večkrat okregana. Sklenila je zastrupiti svojo mati in brata. Zmešala je strup v žgance in le takojšnja pomoč je obvarila družino pred smrtjo. Plajh je bil pod ključom.

Sv. Bolfang Slov. Gor. Klerikalna mlekar na v Sv. Bolfangu je šla vsled „gospodarstva“ mladega knjigovodje rakom žvižgat. Cela vrsta kmetov je oškodovana. Mašine stoj e.

Gospodarske.

Koristne živali. Posestnik F. Škerlic v Vičancu pri V. Ned. nam je pisal: Narava sama poučja človeku svoj; moči, da jih dovoljno obrača v lastno korist. Omeniti hočem najvažnejše koristne živali, ki sadjerejcu veliko dobrega stori: 1. Krt, ki živi od ogrev, mešičkov in mrčesja, katero biva v zemlji in je sadnemu drevju kakor koreninam zelo škodljivo. — 2. Pirožlek (Fledermaus) se hrani od mrčesja, ki leta zvečer po zraku. — 3. Žolne (Spechte), ki izvelčejo mrčes izpod drevesne skorje. — 4. Kukavica se hrani od raznih, večinoma kosmatih gosenic. — 5. Senice se redé od mrčesja in zalege metuljev. — 6. Škorec pokonča ogre in metulje. — 7. Lastavica živi od muh in mušic. — 8. Zabe, krote, kuščerji itd. žive od mrčesja. — 9. Roparski hrošč pokonča ličinke drugih škodljivih mrčesov. — 10. Osa izleže svoje jajca v jajca drugih mrčesov in jih tako pokonča. — 11. Pajek se tudi od mrčesa živi. — Ptice, dragi sadje-rejec, so tvoje dobronice; torej skrbí, da se množe! Neporeduega poba, ki vtika svoj nos v ptičje gnezdo, primi in mu zabij občutljivo v glavo, kako škodo da dela. Bliža se zima; lahko si vzameš toli časa, da napraviš mlinvice